

ریسک بیمه

نگاه دکتر کامبیز بیکارجو، مدیر تحقیق و توسعه بیمه ملت

با آغاز تحریم های بین المللی علیه ایران، امکان همکاری بازار بیمه کشور (از حیث واگذاری ریسک از طریق عملیات اتکایی و اتکایی مجدد) با بازارهای تراز اول جهان به ویژه بیمه گران اتکایی با گرید A، از بین خواهد رفت. در این شرایط ناگزیر می بایست:

۱- سرمایه شرکت های بیمه و شرکت های اتکایی افزایش یابد تا امکان نگهداری مستقیم و اتکایی در کشور بیشتر شود.

۲- دولت می بایست یک صندوق بیمه یا یک شرکت بیمه اتکایی تخصصی با ظرفیت نگهداری بالا را با مشارکت تمامی شرکت های بیمه یا سایر نهادهای سرمایه ای ایجاد نماید.

۳- شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی می بایست در جست و جوی بازارهای جانشین اتکایی باشند که در این شرایط به ناچار به سمت بازارهای بیمه اتکایی غیر درجه ۱ خواهند رفت. اما این بازارها هم توان نگهداریشان کم است و هم احتمال دریافت پوشش مناسب اتکایی به ویژه در زمینه پرداخت مناسب و به موقع خسارت از آنها کمتر می شود. از سوی دیگر این بازارها به صورت واسطه بین بازار بیمه ایران و بازارها بین المللی تحریم کننده قرار خواهند گرفت و به اصطلاح عملیات را "تطهیر" خواهند نمود که به این عملیات، اصطلاحاً "تطهیر بیمه ای" گفته می شود. در این شرایط نرخ حق بیمه اتکایی افزایش و کارمزدهای اتکایی کاهش خواهند یافت. اما با توجه به تمامی جهات، واقعیت اصلی در این شرایط، تجمع ریسک در داخل کشور یا به اصطلاح، درونی شدن ریسک در بازار بیمه کشور است که این امر سبب افزایش ضریب خسارت داخل و متعاقب آن فشار بر نرخ های حق بیمه و همچنین افزایش نرخ های بیمه به ویژه در ریسک های بزرگ که قبلاً به خارج واگذار می گردید، خواهد شد.

همچنین با آغاز دوران تحریم، حجم واردات و صادرات کم شده و این امر سبب ایجاد رکود در بخش صنعت، حمل و نقل و متعاقب آن بخش خدمات خواهد شد. به موازات، این مهم سبب کاهش تقاضا برای بیمه نامه به ویژه در سطح بنگاه های کوچک و متوسط شده و همین امر خود به خود پرتفولیوی صنعت بیمه را به سمت ایجاد یک پرتفولیوی نامتوازن سوق خواهد داد. در این شرایط، راه حل چیست؟

جهت کنترل و حداقل کردن تهدیدهای حاصل از این بحران می توان روش انتقال ریسک را از صورت ایستا به صورتی پویا از طریق روش های کنترل راه حل تبدیل نمود و با محاسبه دقیق میزان سرمایه و حد توانگری صنعت، مبادرت به چاپ، فروش و انتقال ریسک به صورت قابل داد و ستد در بازار سرمایه کرد که احتمالاً این امر برای ریسک های بزرگ در قالب چاپ و نشر "اوراق قرضه ریسک" یا "اوراق واگذاری ریسک" (Securitization) می تواند صورت بگیرد.